

— V Kanižo prišel se je madjarski jud Falk za poslanca ponujat, v Sambotelji so se volilci malo stepli, zelo hudo pa v Kološu na Erdeljskem; prejšnji liberalni poslanec Hegedüs bil je od svojih na kolodvoru sijajno sprejet in v mesto sprevašan, naenkrat vdari na nje nasprotna stranka; začne se strašen pretep, nosi, ušesa, čeljusti letijo odbite na stran, enemu so oko izpehnili, drugemu so glavo zlomili, sploh ranjenih je obležalo do 50 ljudij, žandarji so ravsarje komaj narazen spravili. — V izhodnji Bosni nameravajo pozidati tri močne trdnjave.

Vnanje države. Papež nameravajo baje znanega jugoslovanskega domoljuba, škofa Strosmajerja, imenovati za kardinala. — Italijani vedno cikajo v Trst in južno Tirolsko. Tako so v Rimu venčali spomeniško ploščo na Garibaldija ter navdušeno kričali: *Evviva Trieste, evviva Tridento*; potem so pa šli pred palačo avstrijskega poslanika ter ga z žvižganjem zasramovali. Italijani nas torej nimajo tako radi, kakor nam nemški liberalci v svojih listih lažejo. — Nemški Bismark hoče zopet tistim davka naložiti, ki na borzah igrajo, milijone pridobijo, a nič dače ne plačujejo. Pri nas bi tudi takega obdačenja trebalo. — Francozi so staro postavo od l. 1816 zatrli, ki je zakonskim ločenim nove zakone sklepati prepovedala. Sedaj smejo tam zakonski narazen iti in se na novo ženiti in močiti, kakor ob časih nekedanje revolucije in republike. To more le freimaurerjem po volji biti, katoliški kristjanu more to le obžalovati; itak uže silna razuzdanost bo še večja. — Iz Amerike so prišli irski zarotniki in v Londonu na 4. mestih užgali dinamit-patrone. K sreči ni bilo veliko škode, a strah med ljudstvom je nepopisljiv, tem bolj, ker zločincev zaslediti ne morejo. Irci pač Angleže smrtno sovražijo.

Za poduk in kratek čas.

Štajerski deželni zbor pa Slovenci.

VI. Nekdaj so naši kmetje okrajne ceste sami navažali, po cesarskih cestah blago vozili ter si mnogo penz zaslužili. To je prenehalo. Železna kača jim požira zaslužek, a okrajne ceste navažajo „šoterliferanti“. Dobrotljivost teh ne čutimo samo, kedar se vozimo, ampak še bolj, kedar vedno večje okrajne doklade (Bezirksumlagen) plačujemo pa tudi deželne doklade so strašno zavoljo raznih cest posegovale v našo mošnjo. Kajti za ceste smo davkeplačilec leta 1861 vplačali v deželsko blagajnico v Gradci 6467 fl. In letos? No, letos pa 126.000 fl., v zadnjih 23 letih graško-nemškega liberalizma blizu 2.200.000 fl.

To so velike žrtve, zvečinoma kmetskim

ljudem naložene, kajti ovim je ogromna večina deželskih bremen na ramena djana.

L. 1864 je deželni zbor v Gradci sklenil novi red. Po njem razločujemo razven državnih ali cesarskih ali „velikih“ cest še okrajne ceste I. in II. vrste in občinske steze. Pozneje pri-taknili so še privozne ceste k železniškim postajam, nastavili cestnikarjev, dali narediti mnogo novih cest, starih preložiti in sklenili, da se skoro vse in povsod v denarjih poravnava. Nasledek temu so večje številke v dačnih knjižicah. Za okrajne ceste I. vrste plačamo letos 80.000 fl. podpore (subvencije) cestam II. vrste 15.000 fl. [drugo plačajo okraji sami], za spodnji Murski most v Gradci 900 fl. za Rosenavsko stezo v gornjem Štajerskem 1500 fl. potnine deželskim inženirjem 2000 fl., za Dreimarker-cesto 5000 fl. Redni stroški cestni so torej 104.400 fl. izrednih pa je 21.800 fl. Tukaj je všteti tudi 3200 fl. za novo stezo od Slov. Bistriške železniške postaje v Pečke, 5000 fl. za Birkfeld-Ratten in 9000 za prelaganje cest I. vrste.

Na slovenskem Štajerskem so deželo največ stale ceste iz Poličan v Slatino, Rogatec, Konjice, Šmarije, cesta od Planine v Sevnico, (10.000 fl.) Rečica-Letuš (4000 fl.) Luče-Logarjev dol, sv. Jakob-Cmerek (12.000 fl.), sv. Lenart-Cmerek (7500 fl.), Bistrica-Pečke. Pristopijo še stroški za privozne ceste k železniškim postajam v Pragarskem, Slov. Bistrici (15276 fl. ostalih 16295 fl. plačal je okraj in občine), v Rušah (7548 fl.) v Središči (760 fl.)

Vendar to so le svotice proti penzom, ki smo jih plačali v podobne svrhe na nemškem Štajerskem. Na primer nova cesta Wies-Gleinsteten stane 30.000 fl., Nestelberg 20.000 fl., Liezen 6300 fl. Vrhu tega smo k vogerski, Rudolfovi, Giselini, salcburški železnici stavili mnogo in dragih privoznih cest, n. pr. Scheifling 38.000 fl., Schönau 20.000 fl. itd. No, in tote denarje so liberalni nemški poslanci za vselej zbrisali iz računov, med tem ko so najubožnejšemu okraju Brežiškemu za privozno cesto k železniški postaji 10.532 fl. le posodili. Tudi so mnogo cest na Nemškem, zlasti k železnicam, prepisali okrajnim cestam I. vrste.

Novih potroškov delajo deroče reke. Posekavanje gozdov je krivo strašnim ploham in povodnjim. Zato smo začeli reke zajezovati, trebiti, regulirati. To pa stane denarjev, silno denarjev. Vprašanje le je, bo li kaj pomagalo in če le zastonj penz v vodo ne mečemo!

Muro zavračati je trebalo na Murskem polji od Veržeja do Mavte. Stalo je vse blizu 20.000 fl. in dežela je doplačala $\frac{2}{5}$. Dravi so pri sv. Janži na Dravskem polji naredili poststransko strugo, da rešijo Spodnji Duplex in sv. Martin. K stroškom 39.407 fl. plačala je dežela 16.403 fl. Na prizadevanje poslanca dr.

Radaja in Fluherja plačala je tudi 9523 fl. za obrambo Dravinega obrežja pri Dupleku in Loku. Savo regulirali so od Vidma do Loča pod Brežicami in stroškov je bilo 43.763 fl. Za Sevniski most je dežela dala 2000 fl. Savinjo popravljajo od Mozirja do Celja (1877—87). Stroški znašajo 146.700 fl. Država da 40.000 fl. dežela 71.132 fl. ostanek dotični okraji in občine. —

L. 1874 skleneje liberalci popravljati Murino strugo od Gradca do vogerske meje v 20 letih. Stroškov bi naj bilo 1.530.000 fl. Deželo zadene 612.000 fl. dotične okraje in občine pa 2krat 53.000 fl. drugo plača država. Pozneje so sklenuli rok 20 let skrócić na 10 let. Nekaj so stroške skrčili, da pokrijejo obresti za v najem vzete denarje. Vrh tega še Gračanom z 19056 fl. plačujemo zid kraj Mure in v Siebenbrunnu smo 7753 fl. djali v Muro za nekšne jezove in prekope. Še ne zadosti: v ohranitev tega, kar pri Muri popravijo, dovolilo je se 35.000 fl. vsako leto; 14.000 fl. zadene dežel-sko mošnjo.

Najhuje pa nam peneze požira gornje-štajerska Aniža ali Enns. Reguliranje 16 ur dolge struge stalo je do l. 1875 na podlagi postave od l. 1864 celih 572.220 fl., dežela je plačala 136.500 fl. Ker pa to ni bilo zadosti, doplačala je l. 1865 še 7110 fl. l. 1876 pa 2066 fl. Tudi je prevzela 26.250 fl., katerih posestniki šotnih skladov (Torflager) niso hoteli plačati; tudi blizu 3000 fl. je poravnala, katere je okraj Irdning dolžan bil. Naposled sklenuje za dovršitev Anižine regulacije od l. 1876—79 porabiti še 93.800 fl., od kojih 37.866 fl. dežel-ske mošnji na škodo. Za edino gornje-štajersko reko Enns plačali smo torej štajerski davkeplačilec 210.582 fl.

V vodo zdevali smo v dobi nemško-liberalnej vkup in za vsem 1.428.156 fl., za ceste in vode vkup pa 3.628.150 fl. L. 1861. bilo je obojih stroškov le za ceste 6467 fl. za vode 3502 fl. vkup 10.069. Liberalni napredek je v 23 letih za naše mošnje res velik, vendar rečemo, da so denar za ceste še najbolj porabili.

(Dalje prih.)

Smešnica 23. Cigan se pritepe med svate za mizo. Ko ga ti začno od mize suvati, se nevoljen odreže: no, to je pa presneto neumno, da lačnega od mize porivajo, siti pa še zmiraj jejo. —

Razne stvari.

(Slovensko društvo) zboruje v nedeljo 8. junija t. l. ob 3. uri popoldne pri sv. Trojici v Slov. goricah v g. Jož. Peklarjevej gostilni. G. dr. Radaj poroča o deželnem, g. B. Raič o državnem zboru, potem je govor: zakaj kmetski stan propada in kako pomagati.

Volilci in sploh domoljubi slovenski se srčno vabijo k obilnej udeležitvi.

(Svečanost v Mozirji) bila je veličastna. Gostje bili so počenši od Levca naprej povsod s streljanjem, banderami, nagovori pozdravljeni, posebno v Žavci in Brašlovcah. Č. g. dekan Potočnik je zastavo blagoslovil v navzočnosti 3000 ljudi, dr. Vošnjak navdušeno govoril, pri banketu 250 oseb, 100 telegramov predčitanih. Telovadbo motil je dež. Beseda zvečer izvrstna, navdušenje občeno.

(Posojilnica) mariborska imela je meseca maja 26.693 fl. dohodka, 22.679 fl. izdatka, ptujska 7508 dohodka in 8186 izdatka, prometa do sedaj vkup 58534 fl.

(Iz Slov. Bistrice) se nam piše, da Stieger, Razvošek in Pičl po celem Pohorju lažijo in kmete za volitve lovijo; črešnovski župan Wiziak pa je obsojen 3 dni v kajho, ker je v Bistrici narodnjake iz Hošnice suval in psoval. Rečeno še boji, da g. Kresnik ni nič pisal zoper učitelja Gabra.

(Iz Dobrnskih toplic) nam piše nek Ivan Regula, da je baje on še „inšpektor“ neke zavarovalnice ter da je pooblaščen izjaviti, da ne on, ne oča pa ne brat niso udje „šulvereina“ v št. Jurji na južni železnici, kar le misliti bilo bi za Regule „razžaljenje časti“ ter da je „laž reči: Regule so pristopili nemškemu šulvereinu“. Dobro! Kako pa to, da je Regula, kakor v „vahterci“ beremo, iz Dobrne poslal prismojen „Begrüssungstelegramm“ celjskim „poksarjem“ v št. Jur?

(Nesreče). Anton Kavran je na Slemnu, Janez Robič pa v Studencih drevesa podiral, obema je noge pobilo in sta bila v mariborsko bolnišnico prenesena. Hudobna roka je v Polanah v Slivnici užgala Ljubančekovo poslopje in nekemu posestniku v Vodrancih. Prvemu je škoda vcenjena na 2000 fl. zavarovan je za 700 fl. drugemu je tudi pogorel ves hram, 6 mladih svinj, 2 voliča, zrnje. Gospodinjina mati je komaj boleno deklico in 5letnega otroka rešila. V Škrinjarskem vrhu fare sv. Vrbana nad Ptujem so 3 posestniki pogoreli.

(Zločini). Ana Krulčeva v Novi vesi pri Celji umorila je svoje dete, lovski tat L. Šibila je v Zlakah pri Sevnici hotel žandarja vstreliti pa k sreči ni zadel. Tatje so na Holmi pri Ormoži na večih mestih skušali vtrgati pa le enemu posestniku odnesli zabelo, meso in obleko. V Hotinji vesi je mizarju Krajneu tat kravo ukradel pa le do Slovenske vesi gnal, kder jo strahu pred patrolo pusti in zbeži. Prišel je prepozno do broda.

(Nova pošta) v Hočah velja za občine: Hoče, Pohorje, Pivola, Rogoza, Razvanje, sv. Janž na Dravskem polju, Stara ves, Zlatičja ves, Loka, Rešje, sv. Miklauž, Skoke, Dobrova, Bohova.